

Izhaja:

10., 20. in 30. dan vsakega meseca; ako je ta dan nedelja ali praznik, dan poprej.

Dopisi naj se izvolijo frankovati.

Rokopisi se ne vračajo.

Za inserate se plačuje po 10 kr. od garmond-vrste za vsakokrat.

MIR.

Vsakemu svoje! — Slovenci! Ne udajmo se!

Velja:

za celo leto za bolj premožne 2 goldinarja; za manj premožne rodoljube pa 1 gld. 50 kr.

Denar naj se pošilja pod napisom:

Upravništvu „Mira“,
v Celovcu,
Vetrinjsko obmestje št. 26.

Leto XV.

V Celovcu, 20. velikega srpana 1896.

Štev. 23.

Vabilo.

Katoliško-politično in gospodarsko društvo
za Slovence na Koroškem
napravi

javne shode

in sicer:

v nedeljo dne 23. avg. ob 1/2 11. uri dopoldne
pri „Majzelnu“ v St. Juriju ob Zilji,

dne 23. avg. ob 5. uri popoldne
v gostilni „pri Kandolfu“ na Ziljski
Bistrici,

v nedeljo dne 23. avg. po sv. maši ob 1/2 9. uri
pri Šteklju v Prevaljah,

dne 23. avg. po popoldanski službi božji ob
3. uri

v proštiji v Dobrlivasi,

(Poročal bode g. dež. poslanec Greg. Einspieler.)

dne 24. avg. (na dan sv. Jerneja) po sv. maši
ob 9. uri zjutraj

v gostilni „pri Novaku“ v Kamenu v
podjurski dolini.

Posebna javna shoda

bodeta še:

v nedeljo dne 23. avg. po sv. maši ob 9. uri
zjutraj

v gostilni pri Ogrisu p. d. Zecu, v
Kapli na Dravi

in

v nedeljo dne 23. t. m. ob 1/2 3. uri popoldne
v gostilni pri „Adamu“ v Svečah.

Volilna shoda

bodeta

v nedeljo dne 23. avg. 1896 ob 9. uri zjutraj
v Melbičah v Ziljski dolini

in

v nedeljo dne 23. avg. 1896 ob 1/2 3. uri
popoldne

v Goričah v Ziljski dolini.

Razgovarjali in posvetovali se bomo na vseh
shodih o deželnem gospodarstvu in o volitvah.

Druge še potrebne shode bodemo naznanili
po listkih!

Slovenci in volilci! Pridite, da se poučite in
navdušite za dobre volitve, kakoršne želijo in za-
htevajo mil. g. knezoškof v svojem pastirskem listu.

Odbor.

Volilci! Slovenci!

Že v kratkih dneh bodo v nekterih ob-
činah prvotne volitve. Važnost in imenitnost
volitev smo vam, č. volilci, razložili že veliko-
krat. Slišali ste iz lece brati tudi že pastirski
list našega mil. g. knezoškofa Jožefa, ki so
vam razložili, kako važne so volitve in kako
kdor se še hoče imenovati sina sv. katoliške
cerkve, da skrbi za dobre volitve, da voli
dobre, katoliške in pravične može za po-
slance!

Volilci! Slovenci! Poslušajte glas svojega
višjega pastirja, ki nas v tako krepkih bese-
dah spominjajo na našo dolžnost! Zató pa
na dan volitve ne ostani nobeden domá; vsi
bodite na mestu, ne dajte se preslepiti s slad-
kimi besedami in praznimi obljubami, ampak
zvesto se držite svojih pravih prijateljev, trdno
se oklenite slovenske katoliške stranke!

Zadnjič smo objavili program združene ka-
toliške ljudske stranke, slovenske in nemške.
Po tem programu stopamo složno v volilni
boj. Zmaga bo naša, če vsak volilec stori
svojo dolžnost; če na dan volitve pridejo vsi
in oddajo složno svoje glasove slovenskim ka-
toliškim možem!

Vse za vero, dom, cesarja!

Odbor katol.-polit. in gospodarskega društva
za Slovence na Koroškem.

Volitve so pred durmi!

V izvrstnem, od ljubezni do sv. cerkve in
skrbi za revno krščansko ljudstvo navdahnjenem
pastirskem listu, kterega smo za koroške naro-
čnike priložili tudi današnji številki, vam, dragi
bralci, mil. naš knezoškof Jožef razlagajo, zakaj
in kako morate voliti dobre, poštene krščanske
može! Slišali ste ta list brati v cerkvi, ali pre-
berite ga še sami; dajte ga dobro prebrati tudi
sosedom in po naukih in opominih lista se rav-
najte. Sv. pismo pravi, da so škofje postavljeni
vladati sv. cerkev, naša dolžnost in dolžnost vseh,
kteri še hočejo nositi ime katoličana, je, da
glas svojega višjega pastirja poslušajo!

Vsi tisti, kteri volijo na liberalno stran (naj
se potem ti liberalci imenujejo tako, ali nacio-
nalce, ali naprednjake) se zoperstavljajo svojemu
katoliški cerkvi, postavljajo svoji dušni materi sv.
in vsi, kteri z njimi hodijo, so že velikokrat
kazali in kažejo dan na dan, kako so sovražni
veri, sv. cerkvi in vsemu, kar je božjega! Libe-
ralci so sovražni in nasprotni tudi nam Sloven-
cem; oni nam nočejo pripoznati naših narodnih
prav in v šoli in v uradu. Liberalci so tlačili in
še tlačijo revno ljudstvo s postavami, ki niso na
korist revnim ljudem, marveč le nekterim, največ
bogatinom. Zató naš klic in opomin: Ne vo-
lite liberalcev!

Delovanje liberalne večine našega deželnega
zboru nam to dosti dokazuje. Kako malo jim je
za vero in krščansko življenje, so pokazali ve-
likokrat, posebno s sklepom proti upeljavi vero-

postelje; to mi bo bojda pomagalo; zatorej bi rad
vašo hčerko naprosil.“

„S tem vam moremo postreči. Tu imaš, Anica,
metlo, nameti tega starčku malo.“

Hčerka je dvakrat z metlo potegnila pod po-
steljo in obdarovala je dovolj starčka, kteri se za-
hvalivši odide z žalostnim srcem.

Za nekaj trenutkov vstopi v tretjo hišo. Bilo
je ob treh popoldne. V izbi okrog mize so še
stali stoli narazen, na mizi pa so bile še žlice,
kruh in prazna skleda od kaše; od skleda pa so
se po mizi vlekli razni potčiči, ktere je storila
nespretna roka pri jedi. Gospodinja je sedela na
klopi pri peči in dremala. Ko starček vstopi,
vzdrami se in reče: „Kaj pa bi radi?“

„Le neko malenkost; toda vidim, da ste sami
domá.“

„Dà, naši so na polji, samo jaz in Katrica
sve domá.“

„In ravno to sem mislil za nekaj prositi, kje
pa je?“

„Štrikala“ je revica, prišlo je na njo spanje in
zdaj brčkone spi v kamrici.“

„Škoda, da iz mojega pota nič ne bo!“

„Česa pa si želite?“

„Oh, imam že štiri dni mrzlico in sosedje so
mi svetovali, da bi kako domačo hčerko naprosil
za trohico prahú izpod postelje; rad bi pa vašo
hčerko naprosil.“

„No, če nič drugega ne želite, s tem vam
Katrice lahko vstreže; že more vstati, spi že pol
drugo uro. Takoj jo prebudim.“

Gospodinja odide. Za nekaj časa pride s Ka-
trico, ktera vsa razkodrana pada zdehajôč starčku

velik zavitek z besedami: „Mislim, da bodete tega
imeli dovolj, in če ne, morete zopet priti.“

Starček se zahvali in odide žalostno z glavo
kimajôč.

To so bile najboljše hiše, ktere je na vasi
obiskal; sklenil je pri sebi, da ne pojde nikamor
več in ves zamišljen koraka iz vasi.

Na kraji vasi je stala priprosta, a snažna koč, a
pred ktero je bilo nekaj sadnega drevja in vrtec za
zelenjad in cvetlice. Pred kočjo je bilo vse snažno
pometenno in na dvorišču je vladal najboljši red.

Starček obstane, premišluje in konečno vstopi
v vežo. V kočji je stanovala vdova po gozdarju Je-
lenu in njena hči Nežica. Njuno edino premoženje
je bila ta-le koč, nekaj polja in krava.

Vdova je žela travo na vrtu, hči pa je oprav-
ljala v hlevu in ravno je stopila iz hleva, ko je
starček prišel. Bila je lepega obraza, oblečena sicer
priprosto, ali snažno.

Starček jo pozdravi in reče: „Ljuba hčerka,
za nekaj bi te rad prosil.“

„Le pojdite noter, starček, in vsedite se, po-
kličem mater.“ In kakor veter odleti po mater.

Starček se usede in z vidnim dopadanjem gleda
po sobi. Pod je bil bel kot sneg, priprosta hrastova
miza, stoli, postelja in skrinje ravno tako snažne,
vse na svojem mestu, nad mizo v kotu je bil križ,
na strani nekaj svetih podob in omarica s knjigami.

V tem vstopi v sobo vdova prijaznega obraza,
v sicer revni a snažni obleki, in za njo Nežica.

„Dobro došli, starček; česa pa si želite?“

Za kar sem vas ménil prositi, prav za prav
vašo hčerko, že sam vidim, da tega tukaj ne dobim.
Da bi se iznebil mrzlice, hotel sem, kakor se mi

Podlistek.

Prah pod posteljo.

(Slika iz življenja.)

Enkrat spomladi je korakal starček resnobnega
obraza skozi neko vas in pazljivo pregledoval celo
vrsto hiš, ktere so stale po obeh straneh vasi. Sreča
na potu starejšega moža, povpraša ga nekaj in po-
tem jo krene k najlepšemu poslopju. Na pragu
sreča domačo hčerko, koja je vezla neke čipke.

„Oprosti, hčerka, da te motim pri delu,“ na-
govori jo starček, „sem bolán, imam mrzlico, zoper
ktero dozdam nisem imel nobenega zdravila. Zdam
pa so mi sosedje svetovali, da je zoper mojo mrzlico
najboljše zdravilo prah, kteri se izpod postelje po-
mete; lepo te prosim, ali bi mi ne mogla z njim
postreči?“

„Le počakajte, starček, odgovori mlado dekle,
bodem vam tega dovolj prinesla!“ S tem odide
v izbo in res je tega v papirju dovolj prinesla,
rekôč: „Ako bodete še več potrebovali, le k nam
pridite, imamo tega dovolj.“

Starček se zahvali in žalosten odide v drugo
hišo. Gospodinja vsa upehana je sama kuhala ju-
žino, domača hčerka pa je pri oknu sedéč k obleki
prišivala „panteljce“. Starček prijazno pozdravi in
gospodinja ga vpraša: „Kaj pa ste nam prinesli?“

„Oh, ljuba gospodinja, že davno me trpinči
mrzlica in zató so mi svetovali, da bi naprosil v
kaki hiši domačo hčerko za trohico prahú izpod

nauka na višji realki. Liberalna večina je odklonila predlog, naj se v celovski bolnišnici upelejo usmiljene sestre za postrežnice in s tem je nasprotovala izrečni volji vsega krščanskega ljudstva. Deželne doklade, davki, posebno za šolo, rastejo strašno od leta do leta; šole pa nam ne donajajo onega dobička in koristi, katero bi smeli pričakovati. Pri prenapredbi deželnozbornskega volilnega reda so zopet pokazali, kako skrbijo le za to, da si nekteri ohranijo moč in poslanski sedež, revno ljudstvo pa, tisti ki plačujejo davke, naj ostanejo brez vseh pravic!

Glejte, tako je delala liberalna večina! Hočemo, da se bodo razmere zboljšale, moramo za to sami poskrbeti z dobrimi volitvami.

Krščanski poslanci so, akoravno jih je bilo le neznatno število, skrbno trudili se za volilce. Večkrat so stavili dobre predloge; da ne vselej z uspehom, je kriva le liberalna večina. — Opo- minjamo le na predlog gosp. Einspielerja o usmiljenih sestrah, mil. gosp. knezoškofa o vzdržitvi kmetijskih posestev, g. Huberja o živinski soli itd.

Zdaj je čas, da se ganemo! Tudi nemški katoličani se čvrsto gibajo in potegujejo za pravice kmetijskega ljudstva. Slovenci ne smemo zaostati! Ž njimi združeni stopamo v volilni boj! Naša skrb bodi, da si ohranimo vse občine, ki so prej z nami volile, a si pridobimo tudi več drugih!

Zató pa na dan volitve pridite vsi volilci in volite, kakor vam priporočamo, da res skrbite sami za svoj blagor z dobrimi volitvami!

Volite vsi, volite dobro, in ne dajte se od nikogar zapeljati in odvrniti od naše stvari! Kdor voli nasprotnike vere in cerkve, ali kdor iz lenobe ali človeške zamere noče dobro voliti in slabo voli, ima kratkomalo greh! — V političnem katekizmu str. 44. berete: „Slavno znan je po celem svetu goreči angleški katoličan O'Connell. Ta je bil tudi poslanec in je neustrašno delal na to, da bi katoličani na Angleškem zadobili svoje pravice in je res veliko dosegel. Nek fužinski gospod je bil Conellov nasprotnik in je svojim delavcem ostro prepovedal, Conella voliti; kdor bi ga volil, zgubi službo in kruh. Nek revni delavec, oče več malih otrok, je omahoval in že ni mislil iti k volitvi. Pa njegova pošena žena, zvesta katoličanka, mu reče: „Spominjaj se Boga in pojdi k volitvi!“ Mož je šel in Conell je bil res izvoljen.“

Tako delajte tudi vi Slovenci in tako opominjajte ve slovenske žene svoje može, kedar omahujejo! „Pravi pasir“ pričakuje od vas, da bo vsak storil svojo katoliško in narodno dolžnost.

Sklenemo s prošnjo in molitvijo do pravičnega, vsegamogočnega Boga, naj pravično stvar varuje in blagoslovi!

Prvotne volitve

v velikovškem okraju se vršijo:

V Tinjah . . .	dné 22. avg. ob 9. uri	dopoludne.
V Šmarjeti . . .	» 22. » » 3. »	popoludne.
V Dobrlivasi . . .	» 24. » » 9. »	dopoludne.
V Grebinju . . .	» 24. » » 9. »	»
V Jezerskem . . .	» 24. » » 8. »	»
V Bistrici (Šmihelu)	25. » » 2. »	popoludne.

je svetovalo, prositi vašo hčerko za trohico prahu izpod postelje.“

„Oh, žal mi je, starček, da vam ne bodem mogla postreči“, odgovori Nežica; „kajti vsak dan pometam tudi pod posteljami in vsak teden umivam pod. Bom pa pogledala!“

Prinese metlo in pomeče pod posteljami ali niti trohice prahu se ni pokazalo na podu.

„Lepa hvala, hčerka, ne trudi se“, reče starček.

„Naj ti ne bode žal, da mi s tem prahom ne moreš postreči; zakaj ravno pri vas me je naenkrat zapustila moja mrzlica. Ta mrzlica pa je bila posebne vrste. Sem namreč velik posestnik Janez Pametnjak iz Lipe; pred 25. leti mi je umrla žena in če tudi sem že star, vendar gospodarim še na svojem posestvu s svojim edinim 26 letnim sinom, kterega mi je rajna žena zapustila in kterega sem vzgojil v strahu božjem. Je priden, pameten in pobožen fant. Skrb za njegovo prihodnost včasih pretresa moje srce kakor težka mrzlica. Dolgo ne bodem več živel in zató bi še rad svojemu sinu oskrbel pridno, pobožno in čednostno soprogo. Prišel sem zavolj tega v to-le vas in sem obiskal nekoliko najbolj premožnih družin. Toda našel sem povsod le nered, nemarnost in nesnago. Le poglejte v mojo torbo, koliko imam zavitkov s prahom, kterega so mi nametle hčerke iz premožnih družin pod posteljami! Če pa se dekle ne more skazati niti z zunanjo čistostjo, kako pa moremo pri njem iskati notranje čednosti? Pri vas sem našel, kar sem drugje zastojal iskal. Stavim vam torej iskreno predlog, na kateri mi tudi odkritosrečno odgovorite: Ali bi mogel moj sin Jožef kar najprej mogoče se vam predstaviti in potem, ako je volja

V Globasnici . . .	dné 25. avg. ob 8. uri	dopoludne.
V Vovbrah . . .	» 25. » » 8. »	»
V Št. Petru . . .	» 25. » » 2. »	popoludne.
Na Beli . . .	» 25. » » 8. »	dopoludne.
Na Djekšah . . .	» 26. » » 11. »	»
V Škocijanu . . .	» 26. » » 3. »	popoludne.
V Libučah . . .	» 26. » » 10. »	dopoludne.
V Možici . . .	» 26. » » 3. »	popoludne.
Na Blatu . . .	» 26. » » 3. »	»
V Rikarji vasi . . .	» 26. » » 10. »	dopoludne.
V Črni . . .	» 26. » » 8. »	»
V Št. Danijelu . . .	» 27. » » 12. »	opoludne.
V Prevaljah . . .	» 27. » » 8. »	dopoludne.
V Velikovcu (okolica)	27. » » 9. »	»
V Tolstem vrhu dné	28. » » 1. »	popoludne.
V Guštanju . . .	» 28. » » 9. »	dopoludne.
V Libeličah . . .	» 28. » 1/2 10. »	»
V Kotljah . . .	» 29. » ob 9. »	»
Na Rudi . . .	» 29. » » 4. »	popoludne.
V Švabeci . . .	» 29. » » 9. »	dopoludne.
Na Pustriči . . .	» 31. » » 11. »	»
V Galiciji . . .	1. sept. » 2. »	popoludne.
V Žitari vasi . . .	1. » » 9. »	dopoludne.

V celovškem okrajnem glavarstvu bodo prvotne volitve zadnje dni tega in prve dni prihodnjega meseca. Volilci pozor!

V šmohorskem okrajnem glavarstvu bodo prvotne volitve v času od 26. avgusta do 1. septembra. V občinah Št. Štefan, Blače, Brdo in Gorica so prvotne volitve v dnéh od 29. avg. do 1. septembra. Volilci, pripravite se!

Naše deželno gospodarstvo.

„Iz njihovega sadu jih bodele spoznali“, pravi sv. pismo. To velja tudi o naših liberalcih, kateri zdaj vladajo koroško deželo blizu že 30 let. Kam smo prišli pod njihovim gospodarstvom? To čutite najbolj vi, davkoplačevalci. Davki se množijo od leta do leta, lepo krščansko življenje, stara poštenost mine vedno bolj, namesto tega pa strašno rastejo dolgovi, razširja se razuzdanost.

Ni čudno to: Liberalizem se je vgnezdil med ljudi, jim je s slabimi nauki, ktere je razširjal najbolj po slabih časnikih in drugih pomagaci, iztrgal iz srca staro vero, staro poštenost.

Veliko se toži, da propada kmetijski stan. Ne bo se čudil temu, kdor pogleda na delovanje tistih, kterim je več ali manj izročena usoda njegova. V naši deželi. Številke sicer ne dokazujejo vsega, a vendarle mnogo kaj. — L. 1861. je potrebovala koroška dežela 221.285 gld. 17 1/2 kr., l. 1893. pa 1.150.333 gld. 73 1/2 kr.! Za l. 1896. so potrebšine proračunjene že na 1.217.683 gld.! Stroški torej strašno naraščajo, ž njimi seveda davki. Pripomniti pa moramo, da so naši deželni gospodarji prevzeli iz starih časov precej dobro založenih zakladov (fondov), ki so se pa tekom let precej izgubili. Kako se je denar porabljal?

Za deželno kulturo, t. j. za ceste, uravnavo vodã itd. se je porabilo okrog 269.048 gld. Ti stroški pa bodo rastle še od leta do leta; deloma so zelo potrebni, pa tudi tã bi se z dobrim gospodarstvom moglo marsikaj prihraniti.

božja in tudi vaša volja, prositi za roko vaše hčerke Nežice?“

Med starčkovim govorom je Nežica zardela, mati pa je odgovorila: „Smo samo revni in priprosti ljudje, vi pa, kakor vidim, ste pameten mož; upam tedaj, da to z nami dobro menite; storite, kakor sami za najboljše spoznate.“

Starček ves razveseljen odgovori: „Lepa hvala, ljuba gospodinja, za vaše zaupanje do mene; v kratkem se bote prepričali o resničnosti mojih besedij.“

Starček se je potem prijazno od matere in hčere poslovil in veselo hitel domú. Ne dolgo potem je peljal Jožef kot ženin Nežico k altarju. Starček pa in Jožef sta zmirom blagrovala ta dan, kterega sta se seznanila z vdovo Jelenko in njeno hčerjo Nežico. S—

Slavnostni govor. Župan, ki je dal po želji občinstva v občinski sobi obesiti sliko svojega prednika, je sklenil slovesnost, ko so podobo odkrivali, z besedami: „Dã, častiti soobčani, ta mož je že v svojem življenju zaslužil, da smo ga tu obesili, pa si je to vselej odločno prepovedal.“

Dober odgovor. Hlapec bogatega posestnika je vstrelil sosedovega psa. Sosed ga toži. Na vprašanje sodnika, zakaj je vstrelil psa, je odgovoril hlapec: „Vgrizniti me je hotel, jaz sem se pa branil in ga vbil.“ Tega bi ne bil smel storiti; pravi sodnik. „Ti bi bil moral puško obrniti ter se s kopitom braniti.“ Na to hlapec: „To bi bil storil, ko bi se bil obrnil tudi pes, ter me hotel vgrizniti z repom ne pa z ostrimi zobmi.“

Dobro ga je zavrnil. Neki petek pride v krčmo neki gospod in zahteva postnih jedi. Krčmar,

Največ mora dežela plačevati za šolo, oziroma za plačo učiteljem in pokojnino (penzijo). Za te je plačala dežela l. 1885.: 297.350 gld.; l. 1891.: 387.163 gld.; l. 1896.: 499.945 gld. V desetih letih narastli so torej stroški od okroglih 300.000 na 400.000 in zdaj že na 500.000, t. j. petstotisoč goldinarjev. Pol milijona goldinarjev nas stanejo na leto samo šole, oziroma učiteljske plače, in malone polovica vseh davkov itd. se mora obrniti za šole. Razven tega pa imajo še občine same veliko stroškov za svoje šole. One morajo postaviti šolske hiše, včasih prave palače prav po nepotrebnem, morajo jih vzdrževati in skrbeti še za druge potrebščine. Tudi država plačuje za koroške srednje in nekatere druge šole na leto okroglih 20.000 gld. Na vsakega posestnika in očeta pride na leto okroglih 10 gld. davka za šolo. Razven tega davka mora pa tudi še skrbeti za šolnino, šolske bukve in druge potrebščine svojih otrok. Tako veliko in težko je breme, katero morate vi davkoplačevalci nositi za vaše šole. Ali so šole pa tudi vredne tolikih stroškov, ali donajajo oni sad, kterega bi mogli pričakovati in zahtevati od njih? Odgovorite si sami, a vemo, da bodele rekli: Nikakor ne!

Gg. učitelji in liberalni nam sicer zelo zamerijo, če mi grajamo naše šole, ali vkljub temu vedno poudarjamo in z nami mora potegniti vsak le malo misleči človek, da šole bi mogle biti mnogo ceneje pa boljše!

Doseglo bi se to z 12-letno šolo (ne 14-letna, kakor sedaj). Potem naj bi bila do 16. leta nedeljska šola. Na deželi naj bi bila šola poldnevna; enkrat za bolj odraščene, potem pa za manjše otroke. S tem bi se doseglo veliko! Otroci bi v letih, ko izstopijo iz šole, ne ostali brez vsega nadzorstva, kakor zdaj. Ne bilo bi treba toliko učiteljev in vspeh šole bi bil gotovo večji, kakor je sedaj! — Premislite to, dragi bralci; spoznali bodele, da bi bilo tako dobro za kmeta; izvolite pa tudi može, ki bodo imeli voljo to izpeljati!

Za deželne dobrodelne zavode, t. j. bolnišnice, zdravnike, babice itd. morala je dežela plačevati l. 1885. okroglih 110.000 gld., l. 1891.: 132.000 gld., l. 1896.: 190.000 gld. Stroški rastejo tudi tu od leta do leta. Pripomniti moramo, da se je za hiralnico nabralo v starih „temnih“, t. j. vernih časih toliko, da zdaj deželi zanjo ni treba nič plačevati. Kaj pa bodo liberalni mogočnejši zapustili svojim potomcem? — Dolgove!

Veliko stane deželo nova bolnišnica, ktero so zidali liberalni gospodarji prav po svojem okusu, t. j. drago. Na potrebe ljudstva, da bi mu ustregli, pa so se zelo malo ozirali! — Poslopja za novo bolnišnico bodo stala 562.000 gld.; za uravnavo se bo potrebovalo okrog 50.000 gld., vkup 612.000 gld. Toliko se mora izdati enkrat. Poleg tega se bo potrebovalo odslej še vsako leto nad 8000 gld. več kakor dosedaj. Za postrežnice se bo odslej plačevalo okroglih 9000 gld.; ko bi sprejeli usmiljene sestre, stale bi le-te na leto samo 6440 gld., t. j. prihranilo bi se na leto okrog 2500 gld. in še več, ker bi odpadla tudi pokojnina.

Mogla bi dežela štediti pri tem, kakor pri marsikteri drugi točki. Ali liberalna večina tega ni marala storiti, ker ji je skrb za ljudstvo de-

mož le po imenu kristjan, ga vpraša: „Kaj ne, Vi gospod, ste eden pobožnih katoličanov ostrejšje vrste?“ — Gost: „Ljubi krčmar, brigajte se zdaj za moj lačni želodec, ne pa za mojo vero.“ Osramoteni je hitel krčmar v kuhinjo, spolnit želje gosta.

Iskrice. Zakaj je smrt najcenejši zdravnik? Ker obišče bolnika samo jedenkrat! — Najprej se vadi, potem še le delaj. — Pravo zadovoljnost najdeš le takrat, kedar spolnuješ svoje dolžnosti. — So ljudje na svetu, kteri se smatrajo za jako nesrečne, če se ne morejo lahko iznebiti teh-le treh najdragocenejših rečij: svojega časa, svojih mislij in svojega denarja. — Šopek vijolic in odlikovanje na suknji sta si često zelo podobna. Kdor hoče to ali ono imeti, kolikrat se mora zavolj tega pripogniti! — Najprej se prepričaj, potem še le govori!

Smešničar.

* Razne lakote. Jakec: Oče, dajte mi košček sladkorja, sem lačen. — Oče: Ljubi sinko, tu imaš kos kruha, to je za glad najboljše! — Jakec: Ali, oče, jaz sem lačen samo za sladkor!

* Kaznjenec je bil izpuščen iz ječe. „Ne mislite si pa, da smete zdaj delati, kar hočete“, rekel mu je sodnik. „Bodele dve leti pod policijskim nadzorstvom!“ — „Prosim, gospod sodnik, to bi se mi moglo spregledati. Sem oženjen in moja žena — je hujša, kot deset policajev vkup!“

* Čemu ima človek oči? vpraša častnik nekega vojaškega novince v šoli. — „Da jih zapre, kedar spi“, odgovori novinec po dolgem premišljevanju.

veta briga! In tako je povsod ter vselej, kjer od ljudstva izvoljeni možje ne gledajo na korist in potrebe ljudstva, marveč jim leži le na tem, da sebe spravijo kvišku, drugi pa naj trpijo in — plačajo!

Znana vam je prilika iz sv. pisma o oskrbniku, ki je slabo oskrboval premoženje svojega gospodarja. Gospodar ga je odstranil. Tako morate storiti tudi vi, krščanski, slovenski volilci. Priložnost za to imate pri bodočih volitvah; izvolite može, ki imajo srce tudi za vas kmete, ki se bodo trudili vam olajšati težko breme, katero vas tlačí! —an.

Prepovedan shod.

Za dan 9. avgusta je napovedalo naše kat. polit. in gosp. društvo javen shod v Pokrčah. Pa shod se je prepovedal v zadnji uri od c. kr. okrajnega glavarstva celovškega. Že dvajset dni prej, t. j. dne 28. julija, je društveni odbor shod naznanil c. kr. okrajnemu glavarstvu celovškemu, in v soboto dne 8. avgusta je dobilo društvo od c. kr. okr. glavarstva sledeči slovenski odlok šte. 20.580:

Vloga dne 28. jul. 1896. se glede na javen shod v prostorih Ruperta Laha v Pokrčah na znanje vzame, glede na dalje omenjen shod pod milim nebom se opominja načelnistvu, da je za obdrževanje reda (!) samo načelnistvo zagovorno (!) — Kaj (!) zadeva zahtevano kolkovino omenjene vloge, se bo pri dotični oblasti razsodila.

Celovec dne 7. avg. 1896.

C. kr. dež. vladni svetovalec Freiherr v. Mac Nevin l. r. *

Shod se je torej v soboto dovolil, v nedeljo popoldne pa preklical, in sicer, kakor se je reklo, zavoljo — kuge na gobcih in parkljih! V soboto je prišlo dovoljenje, 24 ur pozneje pa se shod prepove! Temu je res kriva kuga, pa ne tista na gobcih in parkljih, marveč tista kuga, ki že toliko let tlačí koroške Slovence, in ki nam je zasekala že toliko krvavih ran! — V Pokrčah tudi kuga ni nastala kar čez noč; imeli so jo že 14 dni prej, in živinozdravnik, od celovškega okr. glavarstva samega poslan, je bil tam, da je pregledal živino. Ali torej okrajno glavarstvo v petek in soboto ni vedelo, da je v Pokrčah kuga, — ali je pa ta „kuga“ postala nevarna še le tedaj, ko je hotelo zborovati naše društvo?

In res je tako. Še le v petek sta prosila župan Sihler in odbornik Moritz (ki je tudi odbornik „Banernbunda“!) okrajnega glavarja, naj prepove »takoimenovani tabor«. Vstreglo se jima je. Storili so se sicer potrebni koraki pri g. okrajnemu glavarju samemu in pri deželni vladi, pa zastonj. Oporekalo se je taki neopravičeni naredbi, ker je bila čisto neutemeljena, da ne rečemo nesmiselna! Kajti kakšen uspeh more imeti taka prepoved v zadnji uri? Ob 3. uri bi imel biti shod in ob 12. uri se je šele v Celovcu prepovedal. Ljudje so morali torej priti in so se tudi zbrali v kljub prepovedi! Naj bi se torej tudi zborovalo, gotovo bi se kuga ne raznesla več. Sploh je pa še jako dvomljivo in nikakor ni dokazano, da se kuga more raznesti tudi po ljudeh! In v postavi, ktera govori o kužnih boleznih, ni nobene besedice o tem, da se morajo zavoljo kužnih boleznij pri živini prepovedati shodi in zbori. — Najlepše je pa to: Naš shod se je prepovedal; g. župan Sihler sam pa se je peljal z drugimi na veselico požarne brambe v St. Lipšu. Ali tja niso zanesli „kuge“, ko so se vozili kar s konji, ki so stali prav v okuženih hlevih! Ljudje iz Pokrč šli so ravno isti dan na semenj v St. Lovrenc, hodili so romarji skozi Pokrče, pa vsi ti niso raznesli kuge; ali je bil nevaren res le naš politični shod, da koga „okuži“?! Dajte nam jasen odgovor na ta vprašanja, vi gospodje, ki znate tako odločno za branje naše shode!!

Okrajno glavarstvo je zatrdilo, da dobimo pozneje pisan odlok o prepovedi. Do danes ga čakamo zastonj! Kako, da prihajajo prepovedi tako hitro, odloki pa tako počasi!? Ali nazadnje šele tuhtajo po „vzrokih“?

Tako se nam godi! V vrsto naših nasprotnikov je stopila celó že — kuga na gobcih in parkljih. Ali jim bode pomagala? Gotovo ne, če bomo Slovenci celi možje in če se bomo odločno in neustrašeno vojskovali proti raznim — kugam!

XI. občni zbor družbe sv. Cirila in Metoda

je bil letos v Ljubljani dne 11. avgusta in se je vršil natanko po naznanjenem vspredu. Po sv. maši je bilo zborovanje v „Narodnem domu“. Prvomestnik g. T. Zupan je z navdušenimi besedami pozdravljaj zborovalce in jih klical na delo za narod po geslu „Z združenimi močmi“. G. ljubljanski

župan Ivan Hribar je pozdravil v lepem nagovoru družbo v imenu ljubljanskega mesta. Tajnik gosp. župnik A. Žlogar je podrobno in lepo poročal o delovanju družbe v minulemu letu.

Udov je štela družba 11.200, podružnic 132. Poročevalec je naštel razne zapreke, ktere se stavljajo našemu šolstvu in se spominjal tudi delovanja nam nasprotnih društev, šulferajna itd. — O denarnem stanju je poročal g. blagajnik A. Koblar. Dohodkov je družba imela l. 1895.: 21.951 gld. 44 kr., stroškov pa 32.908 gld. 17 kr. Za šolsko hišo v Velikovcu se je plačalo lani 12.077 gld. 30 kr. Naj bi se množila požrtvovalnost slovenskih rodoljubov, da pridno zlagajo svoje doneske za Ciril-Metodovo družbo, našo izbornu prijateljico. Pač bi imela skrbeti za šole država; ali dokler nam ona ne dá šol, kakoršnih potrebujemo, moramo skrbeti sami za se in pridno zbirati pripomočkov, da družba more doseči svoj blagi namen.

V imenu nadzorništva je poročal g. O. Dolence in so se računni odobrili. Predsedništvo se je potrdilo dosedanje. G. Jos. Pogačnik iz Podnarta se je pritoževal, da je Ljubljana pokazala proti družbi in občenemu zboru „premrzlo“ lice. — Po shodu je bil skupen obed. — Društveno predsedništvo se je poklonilo g. dež. predsedniku Heinu in izreklo presvitlemu cesarju udanost vseh udov. Cesar so kmalu potem za to izrekli družbi svojo najvišjo zahvalo.

Veliko nalogo ima izpolnovati družba sv. Cirila in Metoda. Zato pa potrebuje naše podpore. Naj bi toraj ne bilo Slovence, ki ni ud te družbe, naj bi vsak donášal zanjo po svojih močéh, potem bo družba gotovo cvetla in rastla!

Dopisi prijateljev.

Iz Celovca. (Za volitve!) Na drugem mestu poročamo o volilnem gibanju itd. Tú prosimo svoje zaupne može in vse prijatelje krščanskega slovenskega ljudstva, naj zastavijo vse svoje moči, da bodo izvoljeni možje katoliške ljudske stranke. Zaupni možje naj v posameznih občinah delajo in organizirajo volilce. Pisati posameznikom, nam nedostaja časa, zato veljaj ta poziv! Nihče ne odtegni se delu, vsak agitiraj in delaj, in zmaga bo zagotovljena dobri pravični stvari! — Posebno prosimo, naj se nam o izidu volitev takoj poroča. Z Bogom — na delo!

Iz Celovca. (Še nekaj o primiciji v Kapli.) Ni dolgo, kar sem slučajno dobil v roke klepetuljo „Kärntner Nachrichten“, sestro od ranjke „beljaške Urše“. In čudno; kar se mi je že večkrat ždelo, da namreč najostudnejši članki iz Rožne doline čudno dišijo po „sodi“, o tem prepričal sem se zopet pri dopisu, ki se zaganja v č. g. novomašnika Singerja in njegove tovariše. Da vam pa, dragi gosp. urednik, kak „Sodawasserfabrikant“ iz rožne doline ne pošlje radi tega kak popravek, razložim vam zakaj! Cel članek je namreč precej vodén, šumeti pa hoče, kakor najboljši šampanjec. Bržkone hotel je kdo narejati tisto vodo iz sode, a ker se mu ni posrečilo, nastal je tisti ostudni članek. Da pa (zakotni) pisar ni posebno prebrisan, kaže to, da imenuje naše slovenske zastave — ruske!! Če bi se bil namreč kaj naučil in ne že na pol pota slavno — bil pognan, znal bi, da je cesar Ferdinand določil l. 1836. barve belo-modro-rudeče za grb slovenskih stanov in da je l. 1848. minister Doblhof zaukazal v posebnem odloku, da morajo ostati barve belo-modro-rudeče zanaprej narodne boje vsem Slovincem!! Nekaj pa zna tisti rogovilež, namreč napadati obče spoštovane ljudi; in da č. g. Singer-ja, Šittelkopf-a in Weiss-a vse spoštuje, to vé vsak, kdor jih le pozna; za dopisuna pa niti lastna njegova stranka ne mara. Kar se tiče še izraza „Gemüthsroheit“, naj ga le samemu sebi priveže na nos, da ga ne bode treba stražiti in dejati pod ključ!! Na izraze „grossslavisches Reich, Kampfhahn“ resno odgovarjati pač ni vredno; kažejo le, da modrejšega nič ni vedel.

Iz Ukeve. Ljubi „Mir“, sprejmi tudi iz Ukeve zopet nekaj vrstic. Nismo zaspali ali morebiti, kakor marsikdo misli, na drugo stran potegnili. Le časa nam zmanjkuje in težko roko imamo, zlasti sedaj o košnji ali seči. Tudi pri nas se oživlja narodni duh, kar potrdi, da smo netili kres na predvečer sv. apostolov Cirila in Metoda na naši planini. Iz sv. Višarij so morali videti naš kres in mislili smo, da bodo oni kaj poročali „Miru“, pa niso nič; zatorej je morala naša okorna kmetiška roka prijeti za pero. Dober zgled nam dajejo iz sv. Višarij, ker že več let zažigajo kresove na ta večer; tudi streljanje se sliši od tam na našo planino. Le naprej! Ne udajmo se!

Iz Rožeka. (Sijajno zborovanje.) Pod veliko košato lipo namesto pri Slovincu g. Košatu so se zbrali vrlji Rožani in okoličani na shodu našega kat.-pol. in gospod. društva za Slovence na Koroškem na praznik vnebovzette Device Marije. Ker nas Slovinci in dotični pivovar iz Beljaka, ki večinoma le Slovincem svoje pivo prodaja in ki

ima ob beljaških semnjih skoraj izključljivo s Slovinci napolnjeno svojo gostilno, nista hotela pod streho vzeti, sprejel nas je prav radostnim sreem g. Seidl, trd a pravičen Nemeec — Bavarec. In tu je bilo še sijajne zborovanje, nego bi bilo pri prej omenjenem gostilničarju — Slovincu. Močni topov grom se je razlegal po celem Zgornjem Rožu ter pozdravljaj gospode govornike, goste in odlične rodoljube od blizu in daleč. Hiša g. Seidla bila je lepo okinčana; raz nje vihrale so cesarska ter koroška zastava in velika slovenska trobojnica. Pri vходу videli smo lepi veliki slavolok z napisom: „Vse za vero, dom, cesarja“ in „Bog živi Slovence“. Naroda, posebnim vrljih kmetov, naštel se je čez 200 glav. Zastopani so bili, kar smemo to posebno povdarjati, vrlji Šentjakobčani s svojim g. župnikom Aplenom in županom Kobentar-jem na čelu. V velikem številu so došli kakor drugekrat neomahljivi Jezerčani in Dvorjani, mej njimi rodoljubni župnik gosp. Fric. Tudi domačini Rožani so bili dobro zastopani, če izvzameš Šmarčane, ki bodo pa — upajmo — v večjem številu na bližečo se volitev prišli. Ko bi še več sosednjih in vrljih Lipljanov bilo prišlo se navduševati in učiti, bilo bi tudi častno in lepo za nje. Zborovanje je otvoril našega društva neumorno delujoči podpredsednik g. V. Legat ter pozdravil vse č. g. duhovnike, goste in priprosti narod z lepimi besedami, je razložil pomen shodu ter opominjal, naj pazljivo in vstrajno poslušajo različne govornike. Govoril je potem, kakor že po drugih shodih, zanimivo in temeljito g. dr. Brejce o slabih, kmetškemu ljudstvu škodljivih postavah, o slabem gospodarstvu, ker vse so zakrivali liberalci — Nemci v koroškem deželnem zboru; naštel je mnogo krivic, ki so jih liberalni poslanci slovenskemu kmetu v škodo napravili. Opominjal je, da naj se vendar enkrat Slovenci spametujejo in ne volijo več takšnih poslancev, ki kakor neki igralci, z dvojnimi kartami igrajo; ene kažejo namreč volilcem, druge pa v deželnem zboru, ker tega ne storé, kar prej obetajo. Da je naš g. Lipe Kandut iz Podjunske doline, ali kakor mu nasprotniki v sedanjem času pravijo, „ta črni“ — kot priznani ljudski govornik svojo nalogo zopet dobro in povoljno izvršil, je ob sebi razumljivo. Govoril je o tem, kaj je šola in kakšna bi morala biti, na tem shodu še z večjim veseljem in navdušenjem, ker so ga nasprotniki, bržkone učitelji, po nasprotnih, nemško-narodnih listih zavoljo njegovih res izbornih govorov na prejšnjih shodih tako neusmiljeno „raztrgali“. Zatrdil nam je, da bo prišel radi tega še večkrat nas učiti in buditi. Pred zaključenjem shoda je gosp. podpredsednik Legat obširno in izbornu govoril o bližnjih volitvah, opozarjal na njih važnost in imenitnost ter opominjal volilce, naj se vendar spametujejo, naj začnejo prav misliti, se enkrat otresejo svojih največjih nasprotnikov, naj poslušajo svoje zaupne može in volijo, kakor jim ti velevaljo, da ne bojo slednji spet na sramoti ostali. Ker se nihče več k besedi ne oglasi, zaključil g. predsednik zborovanje in pozivlja navzoče zaklicati presvitlemu cesarju trikratni gromoviti „živio“. Zatem se vname prava narodna veselica; od vseh strani čuje se narodno petje. Pri eni mizi so peli vrlji jezerški in dvorski, pri drugi rožeški pevci. Zdravica sledi zdravici. Omeniti nam je tu dveh gospodov gostov, rodoljubnih učiteljev iz Primorskega, in posebno gosp. dr. G. Gregorina, odličnega rodoljuba in odvetnika iz Trsta, ki je potujoč po divnem slovenskem Korotanu nas počastil in v lepih besedah govoril o bratski slogi med vsemi Slovinci v Avstriji ter zbrani narod opominjal k nadaljnemu vstrajanju in še k večji delavnosti. Za njim je govoril v mladeniški navdušenosti še abiturijent gosp. Slavko Kušej, s ponosom se oziral na naše sedanje delavce na narodnem polju in izrekel željo, da bi ti dobili tudi še za nadaljni boj v mlajšem naraščaju prav obilo podpore. Razšli smo se prav veseli že v pozni noči z dobro nado, da se spet kje tukaj kmalu vidimo. Marsikteri mlačež se je tu navdušil in ogrel za jedino pravo, pošteno in pravično našo stvar. Konečno naj bo izražena od nas hvaležnih Rožanov vsem častitim govornikom, častiti Legatovi obitelji in drugim gostom prisrčna hvala za njih trud in obisk; posebna hvala gre pa tudi našemu boritelju g. Rutarju za njegovo požrtvovalnost, gosp. Markoviću za prirejeno okinčanje in gostilničarju g. Seidlu, ki je nam res z veseljem prepustil svojo hišo in nam dobro postregel! Živel narodni, zavedni Rožani. Ne udajmo se! Zora puca, bit' če dana! Rožan.

Iz Rožeka. (Nemška nestrpljivost.) Če je kateri narod na steno pritiskan in trpin, je gotovo slovenski narod na Koroškem. On je obsojen le službovati ter uklanjati se ptujemu sosedu, on je enkrat odločen biti podlaga ptujčevi peti. Slovenski oratar ima le pravico, različne davke plačevati in svoj s težkimi žulji pridobljen denar v nemške ali nemčurske prodajalnice in krčme nositi. Ako pa želi, se v taki krčmi, kjer je že marsikterokrat svoj zadnji goldinarček pustil, s svojim sosedom sniti, ako prosi, da bi se ga v tej ali oni

reči poučilo, ja takrat ne sme v tisto gostilnico, takrat se mu prepove prostor. O ti nesrečni slovenski kmet, koliko si ti vendar vreden. Ja nič! Tako so se katoliško-političnemu in gospodarskemu društvu za Slovence na Koroškem odpovedali prostori v gostilni g. Košata v Rožeku za javen shod dne 15. t. m., dasiravno je slednji večkrat slovesno zatrjeval, da se lahko v njegovi gostilnici shod obdržava. Beljaški pivovar g. Fischer, ki večinoma Slovencem svoje pivo prodaja in je že precej bogat, je naravnost odpovedal ter izjavil dotičnem gostilničarju - najemniku, da se v njegovi gostilni noben slovenski shod vršiti ne sme. Tu se vidi nemška nestrpljivost. Ti ubogi slovenski trpin, rojen si le za to, da hlapčujes na lastni zemlji in da ti tujec zapoveduje. Če se tudi tebe neka posebna ogorčenost in jeza in nevolja loti, se ni čuditi. Izvajamo iz tega posledice ter ustanovimo si v našem središču Rožeku neko društvo, ki bo od Slovencev kupovalo in Slovencem prodajalo, društvo, kateremu bo kmet lahko vse prodal in od istega zopet lahko vse dobil. Ali ne bi bilo pri nas dobro in umestno, ustanoviti konsumno društvo, kakor ga že imajo po drugih slovenskih krajih na Koroškem? Saj so že rodoljubi mnogo o tem govorili. Tedaj živelo takšno društvo! Živeli nevstrašljivi rodoljubi Rožeški! Bog nam ohrani poštenega g. Seidl-a, ki nam je v zadnjem hipu priskočil na pomoč in nam prav rad svoje prostore za shod prepustil. Rožečani! Vam kličemo spet: Svoji k svojim; in ne hlapčujte zmirom našim odpadnikom, ki Vas pitajo z „windische Bauern, windische Trotteln“ itd.

Iz St. Jakoba v Rožu. (Velika nesreča.) Podgoró se vojaki vadijo vsako leto v streljanju. Letos so tam vojaki 17. pešpolka. Minuli teden se je tam zgodila strašna nesreča. Hoteli so pokazati gledalcem, med katerimi je bilo mnogo višje gospóde, zlasti žensk, kako se strelja od vseh strani v pravi vojski. Zato so zagrebli v jame nekaj patron s strelivno pavolo, da jih užgé in tako kažejo, kako se godi v vojski. Neka patrona (karton) pa se je, ne vedó kako, prezgodaj vnela in jednega častnika ter dva moža od pionirjev težko ranila! Zgodila bi se bila lahko še večja nesreča, ker ljudje so silno prestrašeni tekali sem ter tja, med tem ko so od vseh strani streljali s krogli. — Namen streljanju tisti dan je bil le, da se je navzoči gospódi, oficirjem in njih ženam ter drugim povabljenim napravil nekaj prizor in kratek čas. Ali zato mislimo se ne smé izpostavljati človeško drago življenje in treba več previdnosti.

Iz Galicije. Shod, kterege je napravilo katoliško-politično in gospodarsko društvo pri nas v nedeljo dne 16. avgusta, obnesel se je vseskozi sijajno in dobro vkjubu velikim zaprekam. Noben tukajšnjih gostilničarjev nam ni hotel dati prostora za zborovanje. Menda sta se od slovenskega denarja že tako zmastila, da nas sedaj ne potrebujejo več in nas odganjata od svojih hiš. Zapomnimo si to dobro! Prepustili so nam svoje prostore č. g. župnik. Lepo dvorišče so krasno okinčali s slavoloki, mnogimi cesarskimi, slovenskimi in koroškimi zastavami in cveticami. Pa dež nam je zabranil zborovati pod milim nebom. Gosp. župnik so poskrbeli tudi za ta slučaj in nam odprli svoje prostorne izbe, ktere so se ob 3. uri napolnile s čvrstimi slovenskimi možmi, ki so prišli, kakih 200 jih je bilo, iz Galicije, Apač, Šmarjete in drugih krajev. Prišli so tudi trije gg. učitelji iz Galicije in Mohlič, ki so pazljivo poslušali vse naše govore in jih niso motili. Gosp. podpredsednik Legat otvori zborovanje s pristranim nagovorom in pové, zakaj in čemu smo se zbrali. Drugi govornik g. R.—n. pojasni, kako je vsakega državljana sveta dolžnost, brigati se za politiko, dobro voliti in se povsod kazati odločnega katoličana in Slovenca. Tožimo čez slabe čase, pa mnogo smo jih sami krivi, ker tako malo skrbimo za javni blagor, za volitve in prepuščamo moč ljudem, ki nimajo srca za kmeta. V lepem pastirskem listu so nam naš mil. knezoškof razložili, kako imenitna je dolžnost, da si izvolimo prave može. Poslušajmo njih glas! — G. Kandut nam razloži politične stranke, opiše nasprotno liberalno in našo katoliško slovensko ter pokaže, kako se moramo okleniti slovenske stranke. — G. Legat nato v zanimivem govoru pokaže, kako se gospodarji z našimi šolami in drugače v naši deželi. Omenja tudi delovanje nasprotnikov proti nam. — Zadnji govornik, g. dr. Breje, dodá nekaj lepih opominov prejšnjim govorom, pokaže kako se treba potegovati za pravično stvar. Posebej pa se obrne do navzočih učiteljev, pové kako se na Koroškem od neke strani zlorablajo učitelji in jih pozove, naj v šolah poučujejo tako, kakor jim zaukazuje postava in naj poročajo v nasprotno liste resnično. — Na to se je oglasil za besedo gosp. učitelj Kusternik in skušal zavrniti besede predgovornika. Spregovoril je samo par besedij in med drugim rekel, da se ne dá poučevati od nikogar, kako ima učiti, marveč da uči po svoji „vesti“. Besede g. Kusternika so se od naših gg. govornikov odločno zavrnile in dale le povod, da se je marsiktera stvar še bolj na-

tanko razložila. Posebno se je naglašalo, da se učitelji pri poučevanju nimajo ravnati vsak po svoji „vesti“, marveč po postavi! Pokazalo se je pa tudi, kako so ravno učitelji navadno najhujši nasprotniki katoliške in slovenske stvari! Z „živio“-klici na svitlega cesarja se je sklenil shod in navdušeno smo zapeli cesarsko pesem. — V veliki tesnobi in vročini so stali poslušalci nepremično érez tri ure ter so pazljivo poslušali vse govore in videlo se je, da jim besede segajo do srca! — Shod se je vršil zelo lepo in mirno. Le od zunaj je skušal nek pijani delavec nas motiti z grdim juckanjem, a ga je kmalu odgnal žandarm. Ali je bil pijanec poslan od koga drugega ne vémo. Pripomnimo pa, da je bilo pred Ogrinovo gostilno zvečer zbranih precej hlapcev itd., ki so pili menda zastoj. Ko sta se dva govornika odpeljala tam mimo proti Grabštanju, so vsi planili kvišku proti vozu in vpili tako strašno in grdo, kakor kakšni divjaki ali kake zverine! Slišali so se klici „Pereat“, zraven pa tudi „živio“, dokaz, da so bili tako pijani, da sami niso več vedeli, kaj kličejo! Napojenim hlapcem takega obnašanja ne zamerimo; saj so pili zastoj. Odgovorni pa so tisti „gospodje“, ki so jih napajali in hujskali. Samo tako so mogli pokazati svojo „korajžo“. Sram jih bodi! — Po shodu smo se zbrali še na dvorišču pri župnišču. G. Božič iz Apač nam je prav dobro postregel, vrli pevec in vrle domače pevkinje so prepevale mične pesmice, glasile so se navdušene napitnice, tako da si lepšega misliti nismo mogli. Zdaj želimo le, da izvrstni govori obrodijo sad in če se zopet napravi shod, kar kmalu pričakujemo, potem se zberemo še v veliko večjem številu sebi v korist in nasprotnikom v dokaz, da se ne damo strahovati!

Od Krke. (Prepovedani shod v Pokrčah in marsikaj drugega.) Naznanjati vam moram, da tudi pri nas narodna zavest prešinja ljudstvo. Že davno bi čisto prodrla, ko bi ne bilo ponemčevalnih šol, ki mladino pačijo, ker nemščine se ne nauči, v maternem jeziku pa se čisto nič ali le malo podučuje. Torej mladina, ko izstopi iz šole tudi nič ne bere in rajši ob nedeljah v krmi sedi ali pa na kegljišču igra. To je menda tista „zasluga“ g. dr. Gobanca. — Kakor znano je bil slovenski politični shod v Pokrčah zavoljo živinske bolezni na gobcih in parkljih prepovedan, da bi se menda bolezen dalje ne zatrosila. Ravno tisti dan pa se je slovesno ustanovila požarna bramba v Št. Lipšu, ki je popolnoma pod nemško komando, zakaj učitelj — Nemeč je nje stotnik. Od vseh krajev so prišle deputacije požarnih bramb in tudi iz Pokrč, kateri kraj je tako „okužen“, da tam ne sme biti slov. shoda, prišlo je nekaj môž, med njimi sam župan. Št. Lipš smatrajo veliko-Nemci že za „deutscher Besitzstand“, dasiravno tukaj še Slovenci prebivajo. Na dan slavnosti sta vihrali na dveh gostilnah veliko-Nemški zastavi, in samo „gut-heil“ je odmeval po cesti in gostilnicah. Slovenski shod v Pokrčah je bil zavoljo živinske bolezni prepovedan, nemška slavnost ravno tisti dan pa ni bila prepovedana, dasiravno je tudi v Št. Lipški občini živinska kuga! Ali tukaj je bila nemška slavnost in to prepovedati, bi bilo preveč razburilo nemške in ponemčene Miheljne!

Iz Timenice. (Toča.) Dne 6. avg. nas je obiskal doslej hvala Bogu pri nas redki gost — toča. Okoli petih popoldne prignal je veter od Celovca in Gospe Svete črne oblake, iz katerih je kmalu začela padati toča velika, kakor kurja jajca. Dobro je, da je padala bolj raztreseno in z dežjem, sicer bi bila napravila veliko škode. Tako pa je škoda le neznatna. Ako nas bode Bog varoval toče in drugih raznih nesreč, bode pri nas letina dobra. Sadja je srednje veliko, največ je jabolk.

Iz Ovber. (Toča.) Dne 6. avgusta je nas debela toča po noči samo zastrašila, ali po ovberskih gorah, v Šmartnu, po Rutah, posebno v Kneži in tam naprej je veliko škode naredila. Sadje, tudi orehe je vse oklestila; žito nekterim, ne povsodi, polomila in zbila. Šest dni pozneje pa je povodenj nesla ali razdrla kose njiv, odnesla ali razdrla pote, pomandrala travo. Komisija za škodo je že pogledala. Nekemu kmetu v naših gorah je v 6 letih petkrat pobila toča. Doli v Ovbrah pa hvala Bogu ni hude toče. „Pa tudi plot gradimo vigredi“, je rekel pošten gospodar. Hodijo namreč še nekteri v nedeljah po jutrih po polji z rožnim vencem molit in kropit. 33 let gospodarji tisti kmet, pa mu še ni napravila toča znatne škode. Gospod more namesto plota postaviti močen zid; pa ali ga častimo, da smo vredni tega? Nekdo mi je tožil in se čudil, da toča vsega ne pobije, tako malo vere je, pravi. — Gospodinjo p. d. Begantinjo je mrtvoud zadel zjutraj v postelji, bila je čisto mrzla. O pravem času še je mož zapazil. Gre ji na boljše.

Iz Djekš. (Toča. — Pogreb.) Huda ura dne 6. t. m. nam je vtisnila hud spomin. Kakor jajce debela toča je žito, ker še nismo želi, polomila. Zraven neke hiše je čisto blizu v črešnjo udarilo, pa se k sreči hudega ni zgodilo. Veter

je železni pokrov raz dimnika vrgel. 12. t. m. vsula se je zopet toča, še bolj gosta ko prva. — Pokopali smo starega Lesjaka, Andreja Kic, z dvema duhovnikoma, ker je tu taka navada. Vredno je omeniti, da se pogreba udeleži veliko, navadno polno cerkev ljudij. V cerkvi darujejo za maše za rajnim. Pevci so zapeli resno pesem: „En benderič bandra — —. Kaj človek ti misliš, da tako živiš. Al' se Boga bol' pekla ti nič ne bojiš; ta ura je skrita pred tvojimi očmi, kedar smrt pride boš moral iti.“

Iz Črne. (Raznoterosti.) Dne 1. t. m. je bila pri sv. Vidu v Javorjah huda nevihta s točo, ki je v kratkem času uničila vse polske pridelke. — Dne 19. p. m. je utonila tukaj neka 3letna deklica. — Dne 2. avg. je v Črni neki Lah tako neusmiljeno pretepeval svojega sina, da je ta takoj umrl. Slabega očeta so izročili sodišču. — V Koprivni se je dne 3. t. m. hotel vstreliti posestnik Oderlap. Vstrelil se je 2 krat v vrat, pa ostal še živ. Uzrok, da je to storil, je preprij z ženo.

Iz Štajerskega. (Toča.) Brez konca in kraja tepe letos grozni ledeni bič naše posestnike. Dne 10. t. m. opoldne je zopet šla toča ob pesniški postaji nad Mariborom, da je bilo skoro vse belo; klestila pa je tudi v Gornji in Spodnji Polskavi in pri Sv. Marku niže Ptuja. V mariborskem okraju je po toči več ali manj poškodovanih 34 občin, v št.-lenarškem pa 30. Začetkom tega meseca je pobila na Spod. Štajerskem nad polovico poljskih pridelkov in skoro dve tretjini vinogradov. Klestila je v gornji Savinjski dolini, okoli Št. Jurija pod Taborom, pri Vitanju, od Kozjaka okoli Pesnice, od Ščavnice, pri Središču, pri Sv. Marjeti niže Ptuja, v gornji Halozah, okoli Rogateca in še po drugod. Ako dežela in država ne prideta našemu kmečkemu ljudstvu na pomoč, bode moralo glad trpeti. Kje naj kmet denar dobi, ko so po mnogih okrajih tudi sejmovi prepovedani?

Politični pregled.

Avstro-Ogerska. Po kronovinah, v katerih je razpuščen deželni zbor, je sedaj živahno gibanje za deželnozbornske volitve. Na Štajerskem volijo dne 21., 23. in 26. septembra. Konservativna stranka postavi v vseh okrajih svoje kandidate. Nacionaleci se vojskujejo posebno proti Kalteneggerju, ker je zagovarjal celjsko gimnazijo. Upamo, da bo Kaltenegger zopet izvoljen. Liberalcem po mnogih krajih slaba prede, zato kličejo vlado na pomoč! — Državni zbor se snide okrog 20. do 24. septembra. Vlada želi, da reši še do novega leta državni proračun za bodoče leto, domovinski zakon, državno reformo in še nekaj manjših predlog. Pogodba z Ogersko najbrž v tem zasedanju ne pride več na vrsto, kajti ni upanja, da bi pogajanja s parlamentarnimi skupinami državnih zborov obeh državnih polovic se tako ugodno izvršila, da bi vlada si upala temu državnemu zboru pogodbo predložiti. Sedanja vladni pristaši se tudi upirajo, da bi pred volitvami se obnovila pogodba, ker se bojé, da bi jim to škodovalo pri bodočih državnozbornskih volitvah. — Četrta splošna avstrijski katoliški shod vrši se v Solnogradu od 31. avgusta do 2. septembra. Naj bi imel najboljši uspeh; nalog ga čaka zelo veliko. — Protisemitski voditelj dr. Lueger agituje tudi po Nemškem za svojo stvar. Zadnjič je imel v Monakovem shod, kterege se je udeležilo okrog 10.000 ljudij. — Trgovinska zbornica v Pragi se je v posebni vlogi do železniškega ministra odločno izrekla zoper železnico čez Ture in za železnico čez Karavanke. — Katoliška ljudska stranka na Ogerskem ima se boriti z mnogimi težavami. Posebno jej nasprotuje vlada, ki prepoveduje in zabranjuje shode, kedar le more. Je tudi pri nas tako! — Ogersko razstavo v Budimpešti je dozdej obiskalo le okrog 200.000 ljudij. To je malo. Judje so prišli ob kredit in le malo je še takih ščukov, ki jim hodijo na limanice.

Druge države. Sredi meseca septembra prideta ruski car in carica v Pariz. Francozi ju bodo seveda z vso mogočno slovesnostjo vsprejeli, da si ohranijo rusko prijateljstvo. — Mednarodni socialisti so na shodu v Londonu marsikaj nespametnega, pa tudi pametnega sklenili; toda oni možje, ki države vladajo, se na to ne bodo ozirali. — Nekdaj vsemogočni minister Stambulov še v grobu nima miru. Oni dan se je več dinamičnih patronov razneslo na njegovem grobu, da se je podrl grobni spomenik. — Sredi meseca septembra praznuje črnogorski knez Nikita 200-letnico, odkar vlada njegova rodovina Črno goro. Takrat se začne v Četinju zidati kosarna, v kateri bo bival prvi bataljon rednih vojakov, in bode shod vseh Slovanov. — Papeževega pisma o jedinstvi sv. cerkve so se prav razveselili na Angleškem; pa tudi ruski časniki zelo ugodno pišejo o njem. „Novosti“, velik časnik, ki izhaja v Petrogradu piše, da tudi Rusom misel o združenju s katol. cerkvijo vedno bolj ugaja in da je to misel v javnosti treba velikokrat pretresovati, ker je v veliko korist države same. — Na Kreti nadaljujejo punt proti Turkom, kateri po „turško“ zatirajo in morijo kristijane. Evropske

vlade posredujejo, mirijo, a doseči ne morejo nič. Zato je nevarnost, da se vsak hip uname splošna vojska. Turška baraka na vseh voglih razpada in v kratkem se mora zgruditi. To bode strašen ropot!

Gospodarske stvari.

Materina dušica (thimus serpillus), sredstvo kugi v gobci in na parkljih. Vitez dr. Morandini v Milanu na Laškem je prišel na to, da je materina dušica dobro sredstvo proti kugi v gobci in na parkljih. Leta 1892. so baje na Laškem nad 100.000 govedi ozdravili z njo. Materina dušica se dene v posodo, nánjo pa se nalije voda ter pusti tako 48 ur. Na to se voda odlije in z njo se umivajo bolna mesta, oziroma gobec in parklji. Predno se pa to stori, treba je bolne dele izmiti s svežo vodo. Ker materine dušice ni težko dobiti, živinorejci lahko poskusijo to sredstvo, koder ima živina omenjeno bolezen. „Kmet.“

Naša lekarna.

X.

Še nekoliko o zdravilih, ki je vsak pozna. Janež se rabi kot čaj, štupa in največ kot olje. Čaj janežev se naj močno posladkari. Olje je najbolj za glavo, omotico, vetre (koliko, trot), črve, za prsi, črevo. Če v črevesu sciplje, je dobro z oljem mazati, znotraj pa dvakrat na dan pet kapljic na sladkorji. Za prsi ga jemlji v topli sladki vodi. Za moč sedem kapljic v vinu večkrat. — Encijanov koren ohrani moč pet let. Opomnim le da je tudi za črve, krče pri otrokih, omedlevico, vetre, zoper drisko. — Sladki janež prileže od glave do nog, kajti on je izvrstno zdravilo za oči, grlo, prsi, nadohu, pljuče, želodec, jetra, ledvice. Rabi se zmleto zrnje v vodi kuhano (čaj) ali pa v mleci. Pol žlice v četrt litra mleka se pet minut kuha, potem vsako uro pol žlice popije — to je za slab želodec, trot, želodčen krč. Tako pijačo tudi priporočim slabotnim in ki se sušice bojijo; je redilna pijača. Za otroke prideni še strdi, po več žlic na dan. Za boleznj prideni janežu žajbelja, pelina, škorece, šentjanžve rože, kakor spoznaš. S kimino in navadnim janežem zmešan je sladki janež močnejši. — Še laneno seme na rešeto! Čaj iz njega je za bodenje in bolečine v prsih, kašelj in hripi; s strdjo za krvavi kašelj. Kuha se četrt ure, v mleci najboljši. Z beljakom in smetano je izvrstna pomoč za opeklino. Močnejši pa je grško seno.

Zdaj pa nekaj za vse! Jejte oves, ječmen! Teh dveh pa ne smete nabirati, sta tako dragoceni zdravili, da je mora kupiti, kdor jih ni sam pridelal.

Apotekar ne norčuj se z nami, sicer ti tvojo apoteko — — —! poreče morda kdo. Ne, ne, predragi! Čujte, jaz vem, da so prej še ječmenovo moko in slad (Malz) v apoteki prodajali in ovseno moko imajo še za mestne otroke in oves rabijo (kot avena cruda s. exorticata) za znotraj zoper mrzlico in drisko zvunaj za klistire in nakladke. Kneipp ovsu in ječmenu ne morejo prehovati. Nekdaj, pravijo so bolj ječmenov kruh jedli in Germani so bili kakor še zdaj eni Nemci od ovsene hrane zdravi in močni. A tu si bo mislila modra glavica: če je pa ovs in ječmen zdravilo, potem je pa rž, pšenica tudi, kruh, žganki, kaša? Gotovo, tudi zelje, meso, mleko in najbolj — zrak. O teh i. dr. rečeh se bomo pa morda pozneje pogovarjali v „Modri kuhinji“; tu v lekarni opisujem pa samo take reči, ki ozdravljajo bolne in na zdravji slabe ljudi. A vem, ovsu in ječmenu se branite z rokami in — jezikom. Oves je za konje, modruje eden. M—h, pa kako dober, glej kako se redijo konji pri ovsu! Kaj pa sebi odrečeš, kar živinci iz dobrote privoščiš? Ječmen rajši prodamo, pa pijemo pivo veliko draži in veliko veliko manj redilno ko ječmen, potem pa še večkrat prav škodljivo? Tisti ječmen notri v pivu pride strašno drag en piskrič. Komur gre trdo za denar, pa piše rad, naj si le sam naredi doma pijačo iz ječmena ali ovsu. Zakaj sta pa ječmen in oves? Ječmen, ako se blizu eno uro kuha, dá hladilno in redilno pijačo za tiste, ki imajo mrzlico in za prsi. — Oves kri čisti, poživlja in redi. V se ga dobiš, ako ješ ovsen kruh (naj le reže v grlu), močnik, piješ čaj. Za kavo iz ovsu pa se mora zrnje stolčeno ali zmleto in dolgo kuhati. Slama se rabi za kopeli za skrnino. Otroci dobijo čaja (oves se pol ure kuha in ocedi) 3, 4 krat na dan eno žlico zoper zapiranje vode in skrnino. Sicer je čaj za mrzlico, kašelj, kamen in pesek. Evo še tu lek za slabe ljudi, slabe pljuče: 1 pest ovsu se 3krat kuha v vodi in ocedi, dokler zrna ne razpokajo, potem se pridene par žlic mleka in 1 žlico strdi. Bog ti blagoslovi, pa meni tudi! Črnic si dosti nasušite za zimo! Apotekar.

Novičar.

Na Koroškem. Zaradi prvotnih volitev so odložili mil. gosp. knezoškof duhovne vaje na drugo leto. Letos torej ni duhovnih vaj. — Dné

8. avg. je bil v Črni ustanovni shod katoliško-delavskega društva. Shod je bil zelo dobro obiskan; udov je pristopilo že 130, načelnikom je bil izbran g. Pr. Walter. Obširneje poročamo prihodnjic. — V gozdu pri Žitarivasi se je obesil laški delavec P. Deotti. — Minuli teden je napravila toča in hudi nalivi mnogo škode po raznih krajih Koroške. Iz Beljaka, Brež, labudske doline in drugih krajev se poroča o velikih neizgadah. — Cerkev in župnišče (farovž) bodo popravljali v Možici. Dela so razpisana do 23. avg. za 3198 gld. 80 kr. — Gosp. bukvar A. Raunecker v Celovcu je izdal svoj 88. izkaz starih knjig. Naznanjenih je tudi precej slovenskih knjig. Izkaz dobi se zastoj. — Vojaška uprava je razpisala, da kupi pšenice, rži in ovsu v večjih množinah. Ponudbe se vsprejemajo do 3. sept. t. l. — Dné 7. t. m. je udarila strela v stolp podružnice cerkvice sv. Barbare pri Prevaljah. Strela je šla v cerkev, poškodovala nekoliko oltarje in zidove. Užgalo se na veliko srečo ni kaj. — Za vodjo kmetijske šole v Celovcu je imenovan g. Washietl iz Solnograda. Teško da zna slovensko in slovenski kmetijski fanti ostanejo še nadalje izključeni od te šole. Ali niso imeli nobenega domačina za to mesto?

Na Kranjskem. Državnozborna volitev namesto umrlega kanonika Kluna bode dné 29. sept. — Zveza slov. učiteljskih društev ima dné 19. in 20. avg. veliko skupščino v Opatiji. — V Polhovem Gradcu se bo obhajala 25. t. m. stoletnica rojstva slavnega skladatelja Gregorija Riharja. Ob 10. uri bo slovesna sv. maša s pridigo; v rojstni hiši slavljenčevi na to pa slavnostni govor in odkritje spominske plošče. — Pri birmanju v Idriji so mil. knezoškof dr. Missia obiskali tudi katoliško delavsko društvo. — Duhovne vaje za učiteljice bodo v Ljubljani od 8. do 12. sept. Minule praznike so bile tam take vaje tudi za delavke. — Katoliško-politični shod v Št. Vidu pri Zatičini se je zelo dobro obnesel. Sklenili so, da ustanovijo posojilnico. — Triglavsko kočjo slov. planinskega društva se je dné 11. t. m. slovesno blagoslovila. Bilo je zbranih okrog 100 Slovencev, Čehov in Hrvatov. — Vč. g. Aleš, dekan v Semiču, je dobil zlati križec s krono. — Shod slovenskih delavskih stanov v Ljubljani dné 15. in 16. t. m. se je vršil zelo dobro. Razgovarjalo se je o organizaciji delavskih stanov, zastopani so bili razni kraji in dežele. Več povemo prihodnjic.

Na Štajerskem. Politično-gospodarsko društvo v Št. Lovrencu v slov. goricah je dné 2. t. m. obhajalo petindvajsetletnico svojega obstanka z dobro obiskanim shodom, na katerem so govorili gg. J. Meško, dr. Gregorec in Petek. — Namesto deželnega poslanca dr. Starklne kandiduje za mestno skupino Slov. Gradec marenberški Schober, ki je lani romal k Bismarku, letos pa prestopil k luteranski veri. — Preč. g. Ant. Ostrožnik, župnik v Pamečah, so hudo zboleli na vodenici in zelo veliko trpijo. Kot neumorno delaven in blag rodoljub so gosp. Ostrožnik dobro znani tudi na Koroškem. Priporočamo jih v molitev! — Dobro obiskan ljudski shod je bil dné 9. t. m. pri Mariji Snežni. Govorili so gg. dr. Gregorec, Hribar in Robič. — Shod zapunih mož slovenskih je bil dné 17. t. m. v Mariboru. — Poljedelski minister grof Ledebur je zadnje dni obiskal več štajerskih mest. — Misijon bode v Poličanah od 19. do 28. avgusta. — Na Bizeljskem bode razstava grozdja od 20. do 28. sept. — V nadvojvoda Ivanovi votlini Huda luknja pri Slov. Gradcu bo dné 23. t. m. velika cesarska slavnost s koncertom in plesom.

Na Primorskem. V Trstu je v noči od dné 3. do 4. avgusta bila grozna nevihta, ki je mnogo škode napravila. — V Opatiji je bila glavna skupščina hrvaške Ciril-Metodove družbe, ki vrlo napreduje. — Na Malem Lošinju je občinski redar ubil nekega hrvaškega mladeniča, ker je pel hrvaško pesem. Tako daleč smo tedaj že prišli v naši ljubi Avstriji! Res žalostno! — Shod hrvaških katehetov se je pred tednom vršil v Spletu v Dalmaciji ter se je prav dobro obnesel. Kdaj pa bodo slovenski gg. kateheti tak shod priredili? — Novi tržaški škof mil. gosp. dr. A. Šterk bodo vmeščeni dné 8. sept. Zdaj se zdravijo v Toplicah pri Beljaku. — V Renčah se je na pokopališču in na grobu svoje matere vstrelil 25letni mladenič L. Hebat. Vzroke je sam povedal v pismu, ktero je zapustil. — Kolera v Egiptu še vedno raste. Nevarnost je še zdaj, da se ne zanese tudi v Trst in k nam.

Po drugih deželah. V Pečuhu na Ogerkem se je pred tednom razneslo do 40 kil smodnika v mestni hiši, kjer je neki mož pripravljaj umetalen ogenj. Mestna hiša, pa tudi sosedne so močno poškodovane; težko ranjenih je bilo do 80 oseb, lahko pa 200. — V severni Ameriki vlada grozna vročina. V Novem Jorku je pred kratkem umrlo 48 oseb za solnčarico, več sto jih leži v bolnišnicah. Ljudje popadajo kar na cesti. Doslej je v Novem Jorku za solnčarico umrlo 226 oseb, v Čikagu 51. — Na Nemškem bode letos le malo sadja; zato se bode naše sadje dobro prodajalo.

Raznoterosti.

V Malem Lošinju je v nedeljo neki mladenič prepeval hrvatske pesmi. Občinska redarja sta ga vstavila, hoteč ga zapreti. Najprej sta ga do smrti pobila in vlekla na pol mrtvega v zapor in tam zopet zabodla, da je ostal mrtev. Rajniki je bil edini sin neke vdove, ktera je vsled nesreče izgubila besedo in je zdaj sama na smrtni postelji. Ker sta bila redarja Italijana, je hrvatsko prebivalstvo strašno razburjeno. Poslanec Kozulić se je naravnost na Dunaj pritožil. Upamo, da se bo krepko postopalo in da se zadosti žaljenim zakonom.

Navrtanih in obrezanih srebrnih goldinarjev c. kr. blagajnice ne bodo več sprejemale. Take tolarje bodo narezovali pri državnih blagajnicah s prečno zarezo, v znamenje, da so izven prometa, ter jih strankam nazaj vračevali. Zajedno objavlja finančno ministerstvo, da bodo take goldinarje glavne c. kr. blagajnice vsprejemale na zahtevanje strank le samo na vago in sicer po 60 gld. kilogr. ne glede na to, koliko tacih goldinarjev je šlo na jeden kilogram. — Naj bode tedaj vsak oprezen in naj ne sprejema navrtanih tolarjev. Po našem mnenju je pa ta odredba prehuda.

Železnice vsega sveta so dolge 687.550 kilometrov, in sicer so evropske dolge 245.300 km., ameriške 364.975 km., azijske 41.970 km., afriške 13.103 km., in avstralske 22.202 km. Največ železnice imajo Združene države, namreč 288.460 km., nemške so dolge 45.462 km., francoske 39.979 km., ruske 35.560 km., angleške 33.641 km., avstro-ogerske 30.038 km., italijanske 14.626 km., španske pa 12.147 km. „Sl. G.“

Naši državni dolgovi iznašali so koncem l. 1895. skupaj 4.191.317.579 gld., in sicer skupaj (avstro-ogerski) 2.756.100.245 gld. in oni samo naše avstrijske polovice 1.435.217.334 gld. Letne obresti tega dolga znašajo 175.737.087 gld. Skupni viseči dolg (drž. note) znašal je 193.539.593 gld.

Učencev proti profesorju. Spevoj Milosevič, učenec četrtega razreda realne gimnazije v Zemunu, se je med letom slabo učil in bi moral po počitnicah delati ponavljajno skušnjo. Iz jeze je fant opoldne počakal za nekim zidom profesorja fizike Ivana Šaha in vstrelil nanj iz revolverja, ki pa se ni sprožil; potem je planil k njemu, ga udaril z revolverjem po glavi in poskusil novič nanj ustreliti. Profesor se je branil z dežnikom, dokler mu niso ljudje priskočili na pomoč.

Duhovniške zadeve v Krškej škofiji.

Zlato mašo je praznoval dné 15. t. m. pri glavni fari v Celovcu vpokojeni c. kr. vojaški župnik veleč. gosp. Jakob Schmidt. — Na župnijo Št. Lenart v Kneži je prezentovan č. g. Jan. Kokošinek, kaplan v Trgu. — Dekanom benediktinskega samostana v Št. Pavlu je izvoljen č. g. o. Eb. Katz. — Č. g. o. dr. Odilo Frankl, profesor v celovškem bogoslovju, je poklican za učitelja veronauka na gimnazijo v Št. Pavlu. — Šestdesetletnico mašništva je obhajal dné 16. avgusta č. g. vpokojeni župnik A. Knecht v Hohenfeldu. — Dné 15. avg. je umrl v Gradcu v bolnišnici usmiljenih bratov č. g. Jož. Seher, župnik pri sv. Krvi, star 50 let. Porodil se je v Pliberči dné 15. marca 1846. N. p. v m.!

Vabilo k slavnosti,

ktero priredijo

podružnica sv. Cirila in Metoda za Rožek in okolico

in

slovenski rodoljubi koroški

dné 31. avgusta 1896. leta

v Dvoru nad Vrbo

ob priliki

obletnice smrti in odkritja nagrobnega spomenika

pokojnemu g. profesorju

Josipu Lendovškemu

s sledečim vsprejedom:

1. Dné 31. avgusta t. l. ob 8. uri sv. maše zadušnice in cerkvena opravila.
2. Odkritje spomenika in govor na grobu.
3. Slovesno zborovanje podružnice sv. Cirila in Metoda s slavnostnim govorom. — Po zborovanju izlet na Mali Strmec (pol ure od Dvora), od koder je krasen razgled na Karavanke in po Vrbskem jezeru.
4. Ob 1. uri v restavraciji na Malem Strmecu skupen obed, prosta zabava in petje.

Petje pri sv. maši, na grobu in pri popoldanski zabavi izvršuje prvi slavni kvartet ljubljanski.

Železniška postaja je Vrba (Velden), od ktere je v Dvor ¼ ure hodá. Zajutrek bode v Dvoru, obed na Malem Strmecu. Rodoljubkinje in rodoljubi, ki bodo k slavnosti prišli in se udeležili tudi banketa, naj blagovolijo to javiti najdalje do 27. t. m. g. Vek. Legatu (v Celovcu, tiskarna družbe sv. Mohorja), da se izve pravočasno število udeležencev in se more potrebno pripraviti. Obed stane za osebo 1 gld. 50 kr. brez pijače. **Odbor.**

